

LA DECLARACIO D'UTILITAT PÚBLICA

La declaració d'utilitat pública és el reconeixement administratiu que una associació està constituïda per assolir una finalitat d'interès general. Aquest reconeixement, comporta una sèrie de drets i d'obligacions.

1. Drets

- Esmentar aquesta qualificació a tota classe de documents, després del seu nom.
- Gaudir de beneficis fiscals, econòmics, administratius i processals d'acord amb el que estableixi la normativa en cada cas.

2. Obligacions

- Rendir comptes anualment i presentar una memòria descriptiva de les activitats realitzades durant l'exercici al Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

El procediment pel reconeixement administratiu està regulat pel Reial Decret 1740/2003 de 19 de Desembre, publicat al B.O.E. de 13 de Gener de 2004, essent la concessió competència de l'Administració Central, i en concret del Ministeri de l'Interior, tot i que el tràmit es porta a terme a través del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

Associacions que poden sol·licitar la declaració d'utilitat pública

Les associacions que poden sol·licitar la declaració d'utilitat pública són les que compleixin els requisits següents:

1. Que les seves finalitats siguin considerades d'interès general:

- Entre d'altres: cíviques, educatives, científiques, culturals, esportives, sanitàries, de promoció dels valors constitucionals, de promoció dels drets humans, d'assistència social, de cooperació per al desenvolupament, de promoció de la dona, de protecció de la infantesa, de foment d'igualtat d'oportunitats i de la tolerància, de defensa del medi ambient, de foment de l'economia social o del investigació, de promoció del voluntariat social, de defensa dels consumidors i usuaris, de promoció i atenció a les persones amb risc d'exclusió per raons físiques, socials, econòmiques o culturals.

2. Que les seves activitats no estiguin restringides únicament als socis.

3. Que els membres de la Junta Directiva que rebin subvencions, no ho facin amb càrrec a les subvencions públiques.

4. Que disposin dels mitjans humans i materials suficients per assegurar el compliment de les seves finalitats estatutàries.
5. Que s'hagin constituït i estiguin en funcionament almenys dos anys abans de la presentació de la sol·licitud.

Procediment de declaració d'utilitat pública per a les associacions en general

La sol·licitud, amb la documentació dirigida al Ministeri de l'Interior, es presentarà al Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya que acusarà rebut a l'entitat sol·licitant, comunicant la data a partir de la que començarà a computar el termini d'inici del procediment, i li donarà un termini, si cal, de 10 dies per acabar de completar la documentació. Un cop aportada tota la documentació, i si l'associació reuneix tots els requisits necessaris per a continuar el procediment, el Departament de Justícia tramet còpia de la sol·licitud i de l'expedient al Ministeri d'Administracions Públiques i al Ministeri d'Economia i Hisenda per tal de que informin en el termini d'un mes sobre el contingut de l'expedient i la procedència de la declaració d'utilitat pública. Un cop rebuts els informes, es trametrà l'expedient a la Secretaria General Tècnica del Ministeri de l'Interior, es farà la proposta de resolució, que només podrà ser positiva si els esmentats informes són favorables a la declaració. En cas de que sigui negativa, es dóna un termini de 15 dies a l'associació perquè pugui formular les al·legacions, presentar documents o informes que cregui oportuns.

La Resolució adoptarà la forma d'Ordre del Ministeri de l'Interior i es notificarà a l'associació, al Ministeri d'Economia i Hisenda i a tots el Ministeris i Administracions públiques que tinguin competència, d'acord amb els fins estatutaris i amb les activitats de l'associació.

Cal dir que transcorreguts 6 mesos des de la data de la sol·licitud sense que hi hagi hagut resolució expressa, es podrà entendre desestimada la declaració d'utilitat pública.

Documentació que han de presentar les associacions per sol·licitar la declaració d'utilitat pública

La documentació que s'ha de presentar és la següent:

1. Sol·licitud, on hi constaran totes les dades que identifiquen l'entitat (nom complet, CIF, naturalesa jurídica, número i data d'inscripció al Registre d'Associacions del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.
2. Escrit, on es s'exposaran les raons de la petició i s'informarà dels objectius de l'entitat pels quals hauria de ser considerada d'utilitat pública.
3. Memòria de les activitats portades a terme els dos darrers anys, firmada per tots els membres de la Junta Directiva.

Aquesta memòria inclourà, com a mínim, una explicació detallada dels aspectes següents:

- Nombre de socis.
 - Les activitats desenvolupades i els serveis prestats, que no podran estar restringides a beneficiar als socis, sinó que hauran d'estar obertes a tothom que compleixi les característiques i condicions exigides pels fins de l'associació.
 - Resultats obtinguts amb les activitats desenvolupades.
 - El nivell d'acompliment dels fins estatutaris.
 - Nombre de beneficiaris de les activitats de l'associació, la classe i grau d'atenció i requisits per tenir aquesta condició.
 - Els mitjans personals de l'associació, incloent la plantilla de personal.
 - Els mitjans materials i recursos de l'entitat, amb especial referència a les subvencions rebudes i a la seva aplicació.
 - Retribucions percebudes pels membres de la Junta Directiva, ja sigui pel seu càrrec o per d'altres prestacions de serveis que hagin portat a terme.
 - L'organització dels diferents serveis o centres en que es diversifiqui l'activitat de l'associació.
4. Comptes anuals dels dos darrers anys, que incloguin el balanç de situació, compte de resultats i memòria econòmica, firmades per tots els membres de la Junta Directiva.
 5. Certificats dels organismes competents (Agència Estatal de l'Administració Tributària i Tresoreria General de la Seguretat Social) que l'associació esta al corrent de les seves obligacions fiscals i laborals.
 6. Còpia compulsada, si és el cas, de l'alta a l'Impost sobre Activitats Econòmiques.
 7. Certificació de l'acord de l'assemblea general de socis pel qual es sol·licita la declaració d'utilitat pública.

Procediment de declaració d'utilitat pública per a Federacions, Confederacions i unions d'associacions

Les federacions d'associacions, confederacions i unions d'associacions poden seguir el mateix procediment general, però si volen poden sol·licitar la declaració d'utilitat pública múltiple, és a dir, tant per la Federació com per totes o alguna de les associacions que la integren. En aquest cas, la sol·licitud haurà d'incorporar una relació

de les diferents entitats interessades, amb la seva denominació domicili, registre on es trobin inscrites i la data i el número d'inscripció. La memòria haurà de fer referència a cada una d'elles, i els documents acreditatius dels requisits legals seran els de cada una de les associacions integrants de la Federació.

Aquesta declaració múltiple, no afecta a les entitats que s'incorporin amb posterioritat a la Federació.

La rendició anual de comptes de les entitats declarades d'utilitat pública

Les entitats declarades d'utilitat pública, han de portar la seva comptabilitat d'acord amb el que disposa el Pla General Comptable per les entitats sense ànim de lucre (Reial Decret 776/1998, de 30 d'Abril).

En la preparació de la rendició de comptes s'haurà de tenir en comptes no només allò que disposa el Pla General Comptable per les entitats sense ànim de lucre sinó també el que disposen les normes fiscals per a aquest tipus d'entitats.

Dins dels sis mesos següents a l'acabament de l'any, hauran de presentar al Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya la següent documentació:

1. Balanç de situació, compte de resultats i memòria econòmica, on ha de constar clarament la situació econòmica, financera i patrimonial de l'associació, firmada per tots els membres de la Junta Directiva.
2. Memòria expressiva de les activitats associatives firmada per tots els membres de la Junta Directiva.
3. Certificació expedida pel secretari amb el vist-i-plau del president de l'acord de l'assemblea general de socis que contingui l'aprovació de la documentació esmentada als punts anteriors.